

Frequent use of premenopausal progestin in prior pre-eclamptic women

Johanna M. Joensuu¹, Olavi Ylikorkala¹, Minttu Venetkoski¹, Mika Gissler²⁻⁴,
Hanna Savolainen-Peltonen¹, Tomi S. Mikkola¹

J Clin Endocrinol Metab, julkaistu verkossa 8.10.2024, <https://doi.org/10.1210/clinem/dgae677>.

Premenopausaalisten progestiinien käyttö yleisempää pre-eklampsian sairastaneilla naisilla

Pre-eklampsian sairastaneet premenopausaaliset naiset käyttivät odotettua useammin ja nuoremmalla iällä syklisiä progestiinihoitoja ja hormonikierukkaa, joilla hoidetaan kuukautiskierron häiriöitä ja runsaita kuukautisvuotoja. Tämä viittaa siihen, että pre-eklampsia varhais- taa premenopausaalisten ovulaatiohäiriöiden alkamista, mikä olisi uusi pre-eklampsian myö- häisvaikutus.

Pre-eklampsia, joka komplisoi noin 2–5 %:a raskauksista, varhaisistukan vaskularisaatio on heikentynyt. Tämä myötäsytynäinen ominaisuus selittänee osaltaan myöhemmän elämän sydän- ja verisuonitautien 2–3-kertais- ta riskiä. Ovulaatio ja keltarauhasen muodostuminen edellyttävät nopeita munasarjojen verenkierron muutoksia ja vilkasta uudissuo- nittumista munarakkulassa ja luteinisoituvissa soluissa, ja niiden puutteet ilmentyvät kuukautiskierron häiriöinä tai kuukautisvuodon run- sastumisena. Tässä tutkimuksessa selvitettiin näitä ilmiöitä menopaussia lähestyvillä pre-ek- lampsian sairastaneilla naisilla.

Syklisiä progestiinihoitoja ja hormonikie- rukkaa käytetään kuukautishäiriöiden hoitoon. Hormonikierukan käyttö tyypillisesti vähentää vuotoja siten, että syklisiä progestiinihoitoja ei tarvita. Nämä hoidot ovat Kela-korvattavia ja rekisteröityvät Kelan lääkekorvausrekiste- riin. Tutkimuksessa selvitettiin, kuinka näitä hoitoja käyttivät vuosien 1994–2019 aikana 38–52-vuotiaat naiset, jotka olivat sairastaneet

pre-eklampsian vuosien 1969–1993 aikana (n = 31 688), sekä naiset, jotka synnyttivät sa- man ajanjakson kuluessa ilman pre-eklampsiaa (n = 91 726 naista). Pre-eklampsian sairasta- neet naiset olivat käyttäneet syklisiä prog- estiinihoitoja 2,5 kertaa yleisemmin (23,5 % vs 9,1 %) ja aloittaneet käytön keskimäärin neljä vuotta aiemmin kuin verrokkinaiset (41,8- vs 45,9-vuotiaana). Heille myös asetettiin hor- monikierukka useammin (9,3 % vs 4,7 %) ja keskimäärin nuorempana kuin verrokkinaisille (47,6- vs 48,4-vuotiaana). Lisäksi pre-eklamp- sian sairastaneet olivat ennen hormonikierukan asettamista käyttäneet syklisiä progestiinihoito- ja useammin kuin verrokkinaiset.

Tulokset antavat vahvan, joskin epäsuoran, todisteen siitä, että pre-eklampsia nopeuttaa premenopausaalisten ovulaatiohäiriöiden il- maantumista. Siitä johtuva suhteellinen hyper- estrogenismi voi selittää pre-eklampsian sairastaneiden naisten suurentunutta endometrium- syöpäriskiä. Ovulaatiohäiriöiden varhentumi- nen voi osoittautua uudeksi pre-eklampsian myöhäisvaikutukseksi. ■

¹Helsingin yliopisto ja Helsingin yliopistollinen sairaala, nais- tentaudit ja synnytykset; ²Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos, tiedonvälittäjät-osasto; ³Region Stockholm, Academic Pri- mary Health Care Centre, Sweden; ⁴Karolinska Institutet, Department of Molecular Medicine and Surgery, Stockholm, Sweden